

**DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA
OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE
2018.-2020. GODINA**

Orašje, lipanj 2017. godine

Na temelju članaka 15.; 16.; 17. i 18. Zakona o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16), Općinski načelnik d o n o s i

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA

OPĆINE ORAŠJE ZA RAZDOBLJE 2018.-2020. GODINA

Poglavlje 1: Uvod

U skladu sa Zakonom o proračunima Federacije BiH¹ izrađen je Dokumenta okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina (DOP). Ovaj dokument predstavlja preliminarni Nacrt proračuna Općine Orašje za 2018. godinu i sadrži preliminarne projekcije za 2019. i 2020. godinu.

Izrada DOP-a za trogodišnji period, kao ključnog strateškog dokumenta koji veže razvojne politike i proračun, je praksa na većini razina vlasti u Bosni i Hercegovini, pa tako i u Općini Orašje, kao jedinici lokalne samouprave. DOP je ključni rezultat srednjoročnog planiranja i izrade proračuna u „XV koraka“. Suvremeni proces srednjoročnog planiranja proračuna je proces koji ima (I) jasno definiran kalendar i raspodjelu odgovornosti, (II) ima jasnu fiskalnu strategiju temeljenu na razini raspoloživih resursa, (III) omogućava raspodjelu ograničenih resursa na najvažnije gospodarske i socijalne prioritete izvršne vlade, (IV) unapređuje predvidivost proračunskih politika i financiranja, (V) osigurava efikasnije i djelotvornije korištenje raspoloživih resursa, (VI) unapređuje transparentnost odgovornost vladinih politika, programa i procesa donošenja odluka, (VII) osigurava razmatranje financijskih učinaka u narednim godinama pri donošenju odluka u vezi sa politikama, te donošenje tih odluka tijekom ciklusa planiranja proračuna izradom srednjoročnog okvira rashoda tj. DOP-a koji svake godine pripremaju za period za slijedeće tri godine i koji prikazuju srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda proračunskih korisnika za narednu godinu, kao i preliminarne procjene za slijedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda.

Dokument okvirnog proračuna za period 2018.-2020. izlaže fiskalnu strategiju i proračunske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije osnovu za pripremu proračuna za narednu godinu.

Temelji za izradu proračuna zasnivaju se na procjeni gospodarskog razvoja, potrebama socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te procjeni prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene DOP-om.

Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina sadrži pet poglavlja:

- 1.- Uvod u DOP za razdoblje 2018.-2020. godina;
- 2.- Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke;
- 3.- Srednjoročna fiskalna strategija;
4. - Upravljanje javnom potrošnjom, i
- 5.- Proračunski prioriteti.

Služba za financije Općine Orašje predlaže Općinskom načelniku usvajanje DOP-a² za razdoblje 2018.-2020. godina, kao temelj za pripremu, planiranje i izradu proračuna u nastupajućem razdoblju.

¹ Zakon o proračunima u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“ broj 102/13,9/14,13/14,8/15,91/15,102/15 i 104/16);

² Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina

Poglavlje 2: Srednjoročne makroekonomske prognoze i pretpostavke

U ovom poglavlju dani su osnovni srednjoročni makroekonomski pokazatelji i prognoze na kojima su temeljene preliminarne procjene DOP-a Federacije BiH za razdoblje 2018.-2020. godina, a na temelju čega se rade projekcije jedinica lokalne samouprave.

Nakon pozitivnih makroekonomskih dešavanja koja su dovela do povoljnijeg vanjskog okruženja, prestanka pada investicija, nakon višegodišnjeg rasta izvoza i zaposlenosti, očekuje se da bi gospodarski rast u 2017. godini trebao biti nešto brži u odnosu na 2016. godinu sa realnom stopom rasta 3,3 %. Nakon toga se u 2017. godini očekuje dodatno ubrzanje na stopu od 3,6 %. Projekcije za 2018.-2020. godinu podrazumijevaju nastavak postupnog poboljšanja u okruženju koje bi trebalo dodatno ojačati rast investicija. Postupno jačanje investicija bi uz neznatan doprinos vanjske trgovine trebalo dovesti do daljnjeg jačanja gospodarskog rasta na stopu od 3,8 % u 2019., te 4,1 % u 2020.

Dosljedna i pravovremena provedba „Reformske Agende“ trebala bi omogućiti poboljšanje poslovanja BiH kompanija što bi trebalo rezultirati povećanjem investicija i obima proizvodnje u okviru prerađivačke industrije. Pored prerađivačke industrije, tijekom 2016. godine značajan doprinos ovim nastojanjima dao je i energetski sektor koji čini 1/3 ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Pod pretpostavkom nastavka pozitivnog trenda u eksternom okruženju uz dodatni doprinos internih dešavanja tijekom 2016. godine, u BiH se može očekivati solidan rast industrijske proizvodnje za 4 %.

U razdoblju 2018.-2020. godine pored nastavka pozitivnih eksternih dinamika očekuje se i sve utjecajniiji značaj internih dinamika kroz strukturne reforme koje bi trebale biti u funkciji jačanja ukupne industrijske proizvodnje u BiH. Također se očekuje da energetski sektor, koji je u prethodnom razdoblju bio je jedan od nositelja industrijske proizvodnje nastavi pozitivan trend rasta proizvodnje i dodatno osnaži industrijsku proizvodnju u BiH u navedenom razdoblju. Prema projekcijama DEP-a ovi bi trebalo rezultirati godišnjim povećanjem BH industrijske proizvodnje od oko 5 % za svaku godinu.

Tijekom 2017. godine u Bosni i Hercegovini se očekuje rast BDP-a od 3,3 %, investicija od 7,9 % i rast industrijske proizvodnje od oko 4 %, što bi trebalo rezultirati intenziviranjem ukupne vanjskotrgovinske robne razmjene sa svijetom.

Tako se prema projekcijama DEP-a u BiH očekuje realno povećanje ukupnog BH izvoza od 4,8 %. Ovo bi rezultiralo umjerenim smanjenjem vanjskotrgovinskog deficita, a ukupna pokrivenost uvoza izvozom bila poboljšana na kraju 2017. godine iznosila bi oko 66 %. Za razdoblje 2018.-2020. godina u Bosni i Hercegovini se predviđa dodatna normalizacija gospodarskih prilika i sigurni gospodarski oporavak praćen višim stopama rasta BDP-a od preko 3,5 %. Prema projekcijama DEP-a do kraja promatranog razdoblja očekuje se ukupna pokrivenost uvoza izvozom zaključno sa 2019. godinom bi mogla iznositi 70 %³.

Makroekonomska stabilnost Federacije BiH može biti ugrožena ako bi se nastavilo akumuliranje fiskalnih deficita i nekontrolirano zaduživanje, te visoki deficit tekućeg računa, pa se stoga moraju poduzeti mjere za prilagođavanje uvjetima koje diktira postojanje valutnog odbora sa ciljem da se doprinese stabilnosti valuta i cijena.

Europske integracije, kao makroekonomski cilj, omogućit će Federaciji BiH dobivanje dopunskih financijskih sredstava za potrebe procesa europskih integracija, od kojih je najznačajnija pred-pristupna financijska pomoć Europske unije (IPA).

³ Direkcija za ekonomsko planiranje, ožujak 2017. godine

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Imajući u vidu sve naprijed navedene činjenice, kao i ukupno gospodarsko stanje u kojem se nalazi Bosna i Hercegovina, njezini Entiteti, Županija Posavska i Općina Orašje najznačajniji dio prihoda u 2017. godinu će se planirati u skladu sa zvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo financija, a na temelju Projekcije javnih prihoda od izravnih i neizravnih poreza županija i općina za 2017. godinu i projekcije za razdoblje 2018.-2020. godina⁴, koje su rađene prema osnovnom scenariju i koji uključuje ukidanje carina na uvoz dobara porijeklom iz EU u sklopu posljednje faze liberalizacije predviđene Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju. Također, ovaj osnovni scenarij uključuje i planiranje sredstava na ime kontinuiranog usklađivanja stopa trošarina na duhan u BIH sa minimalnim standardima EU.

U projekcijama prihoda posebno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od neizravnih poreza koje pripadaju jedinicama lokalne samouprave-JLS (vrsta prihoda 717141) i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta (vrsta prihoda 717131).

Tabela 1. Izvršenje prihoda od neizravnih poreza u 2015. i 2016., plan i revidirani plan za 2017. i

projekcija prihoda od neizravnih poreza za razdoblje 2018-2020;

Vrsta neizravnih poreza	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-717131	266.689	265.126	257.500	257.000	265.700	289.700	315.200
-717141	1.428.595	1.557.618	1.494.250	1.462.900	1.512.500	1.649.500	1.794.700
Svega:	1.695.284	1.822.744	1.751.750	1.719.900	1.778.200	1.939.200	2.109.900

Iz tabele 1. vidljivo je da su ukupni neizravni porezi (koji uključuje neizravne poreze koje pripadaju JLS i prihoda od neizravnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta) u revidiranoj projekciji za 2017., za od 1,85 % manji u odnosu na prvobitno planirane u 2017. godini. Prema gore spomenutoj projekciji prihoda u nastupajućem trogodišnjem razdoblju planira se njihov porast, na način da se u 2018. godini od neizravnih poreza očekuje naplatiti 1.778.200 KM, u 2019. godini 1.939.200 KM i u 2020. godini iznos od 2.109.900 KM.

U dijelu izravnih poreza koji se planiraju u nastupajućem trogodišnjem razdoblju posebno mjesto zauzimaju: porez na dohodak, i porez na imovinu, čiji je naplata regulirana odredbama federalnog Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezima Županije Posavske. Pored ovih, svoje mjesto nalaze i: porez na dobit pojedinaca, porez na plaću, porezi na promet proizvoda i usluga, te ostali porezi, čija je ubiranje rezultat zaostalih uplata iz ranijih razdoblja.

Projekcija poreza na dohodak za razdoblje 2018.-2020. godina kao i revidirana projekcija za 2017. godinu urađena od strane Federalnog ministarstva financija prema osnovnom i programskom scenariju koji je sačinilo Odjeljenje za makroekonomsku analizu (OMA) Uprave za neizravno oporezivanje BIH u svibnju tekuće godine. Što se tiče projekcije poreza na imovinu, poreza na plaću, poreza na dobit pojedinaca, poreza na promet proizvoda i usluga i ostalih poreza za razdoblje 2018.-2020. godina ona je urađena od strane Službe za financije na bazi izvršenja u 2016. godini i prvih pet mjeseci tekuće godine.

⁴ Federalno ministarstvo financija – (Revidirana projekcija prihoda od izravnih i neizravnih poreza za 2017. godinu i projekcija za razdoblje 2018.-2020. godina;(-akt 05-14-2-3549-1/17, od 26.05.2017. godine);

Tabela 2.- Izvršenje izravnih poreza u 2015. i 2016. godini, plan revidirani plan za 2017.,

i projekcija za razdoblje 2018.-2020.;

Vrsta izravnih poreza	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Porez na dobit	905	439	500	500	500	500	500
Porez na plaću	1.073	5.100	5.200	5.200	5.200	5.200	5.200
Porez na imovinu	147.117	190.377	191.000	191.000	194.000	196.500	198.000
PPPU	947	1.151	1.250	5.500	5.500	5.500	5.500
Porez na dohodak	672.607	789.421	790.000	790.000	790.000	790.000	790.000
Ostali porezi	486	157	170	500	500	500	500
Svega:	823.135	986.645	988.120	992.700	995.700	998.200	999.700

Iz tabele 2. vidljivo je da je manje povećanje prihoda od izravnih poreza koje u „revidiranoj projekciji“ za 2017., u odnosu na plan 2017. godine. To uvećanje je rezultat planiranog povećanja PPPU za 4.250 KM, te povećanje ostalih poreza za 330 KM.

U projekcijama za razdoblje od 2018.-2020. godine, procjenjujemo blagi porast ukupnih izravnih poreza u odnosu na revidiranu projekciju za 2017. godinu, pri čemu bi u 2018. godini izravni porezi iznosili 995.700 KM, u 2019. godini 998.200 KM i u 2020. godini 999.700 KM.

Za razliku od neizravnih (indirektnih) poreznih prihoda i poreza na dohodak, čiju je projekciju izradilo Federalno ministarstvo financija, projekcija **neporeznih prihoda** za razdoblje 2018.-2020. godina urađena je na temelju podataka koji su Službi za financije dostavili korisnici proračuna u Instrukciji za proračunske korisnike ⁵ - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za Dokument okvirnog proračuna Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina. Na temelju primljenih popunjenih tabela 1- Prihodi i primici proračunskog korisnika, dio koji se odnosi na neporezne prihode, te uzimajući u obzir podatke o izvršenju neporeznih prihoda za prethodne dvije proračunske godine, Služba za financije je nakon uvida i analize u dostavljene podatke, te provedenim konzultacijama⁶ sa korisnicima proračuna izvršila projekciju neporeznih prihoda.

Budući da neporezni prihodi u osnovi predstavljaju jednu široku skupinu različitih vrsta neporeznih prihoda, kao što su neporezni prihodi od poduzetništva i imovine, zatim neporezni prihodi od naknada, pristojbi i pružanja usluga, do novčanih kazni kao neporeznih prihoda, njihova naplata je regulirana putem Zakona, Uredbi, Pravilnika i Odluka među kojima ćemo navesti: Zakon o cestama F BiH, Zakon o građevinskom zemljištu F BiH, Zakon o prostornom uređenju Županije Posavske, Zakon o građenju Županije Posavske, Uredba o visini naknade za korištenje zemljišta uz javne ceste F BiH; Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta F BiH, Odluka o općinskim pristojbama, Odluka o davanju u zakup poslovnih prostora, Odluka o uvjetima i načinu dodjele NGZ, Odluka o visini i načinu plaćanja komunalnog doprinosa, Odluka o organizaciji i načinu parkiranja u gradu Orašju, Privremena odluka o naknadama za korištenje podataka izmjere i katastra F BiH, Odluka o dodjeli državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup i td.

⁵ Instrukcija za proračunske korisnike 1 - Tabela prioriteta proračunskih korisnika za DOP Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina (akt 05-14-5-09/17 od 14.02.2017. godine);

⁶ Zapisnik sa sastanka/konzultacijama sa korisnikom proračuna za popunjavanje Instrukcije 1., za izradu DOP-a 2018.-2020. (akt 05-14-5-09-1/17);

Tabela 3: Izvršenje neporeznih prihoda za 2015., 2016. godinu, plan i revidirani plan

za 2017. godinu, te projekcija neporeznih prihoda za razdoblje 2018.-2020;

Vrsta neporeznih prihoda	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Prihodi od poduzetn. aktivnosti i imovine i prihodi od PTR	1.006.954	1.090.933	1.092.700	1.092.700	1.097.700	1.102.700	1.107.700
Prihodi od terminala	911.509	891.763	895.000	895.000	900.000	905.000	910.000
Prihodi od zakupa	95.187	198.575	197.000	197.000	197.000	197.000	197.000
Prihodi od kamata PTR	258	595	700	700	700	700	700
Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	1.086.508	1.449.040	1.118.000	1.118.000	1.138.900	1.144.400	1.154.900
Administrativne pristojbe	118.281	131.477	131.100	131.100	132.000	132.500	133.000
Komunalne naknade i pristojbe	497.919	522.474	565.000	565.000	585.000	590.000	600.000
Ostale proračunske naknade	209.290	165.115	165.300	165.300	165.300	165.300	165.300
Naknade i pristojbe po Federalnim zakonima i drugim propisima	198.147	232.881	233.450	233.450	233.450	233.450	233.450
Prihodi od pružanja usluga	21.642	12.535	12.550	12.550	12.550	12.550	12.550
Neplanirane uplate-prihodi	41.229	384.559	10.600	10.600	10.600	10.600	10.600
Novčane kazne	900	6.050	6.200	7.500	7.500	7.500	7.500
Svega:	2.094.362	2.546.022	2.216.900	2.218.200	2.224.100	2.254.600	2.270.100

U projekcijama DOP-a za razdoblje 2018.-2020. godina, očekuje se manji porast ukupnih neporeznih prihoda, koji je iniciran revidiranim planom za 2017. godinu. Prema takvim projekcijama se u 2018. godini očekuje ostvariti neporeznih prihoda u iznosu od 2.224.100 KM, u 2019. godini 2.254.600 KM i u 2020. godini se očekuje ostvariti 2.270.100 KM.

Tekući transferi (transferi i donacije) u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH ⁷, koji je u primjeni od 01.01.2015. godine planiraju se kao: primljeni tekući transferi iz inozemstva (pod-kategorija 731000), primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 732000) i donacije (pod-kategorija 733000).

Tabela 4: Izvršenje tekućih transfera (transferi i donacije) u 2015. i 2016., plan i revidirani plan za 2017., te projekcija za razdoblje 2018.-2020.;

Vrsta tekućih transfera	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan za 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Tekući transferi iz inozemstva	114.234	167.791	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000

⁷ Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH („Službene novine F BiH“ broj: 60/14);

Tekući transferi od ostalih razina vlasti	344.059	1.337.477	375.000	375.000	200.000	200.000	200.000
-Država BIH	0	0	0	0	0	0	0
-Federacija BIH	0	1.170.000	0	0	0	0	0
-Županija Posavska	284.043	167.478	375.000	375.000	200.000	200.000	200.000
-Zavod za statistiku i zapošljavanje F BiH	60.016	0	0	0	0	0	0
Donacije	91.526	367.000	0	0	0	0	0
-Fizičke i pravne osobe u zemlji	15.068	367.000	0	0	0	0	0
-Fizičke i pravne osobe iz inozemstva	76.458	0	0	0	0	0	0
Svega:	549.819	1.872.269	425.000	425.000	250.000	250.000	250.000

Iz tabele 4. vidljivo je značajno smanjenje tekućih transfera i drugih tekućih rashoda u 2017. godini (i u planu i revidiranom planu), posebno u odnosu na 2016. godinu. Razloge, prije svih, treba tražiti, u padu interesa kod donatora (više razine vlasti i donacije fizičkih i pravnih osoba u zemlji i inozemstvu) za saniranje šteta od elementarne nepogode iz 2014. godine. U projekcijama DOP-a za nastupajuće trogodišnje razdoblje nastavlja se taj započeti trend smanjivanja, tako da za svaku godinu planiramo 250.000 KM tekućih transfera i drugih tekućih rashoda.

Kapitalni transferi u nastupajućem trogodišnjem razdoblju za koji se izrađuje DOP mogu se promatrati kao: primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (pod-kategorija 741100), primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti (pod-kategorija 742100) i kapitalni transferi od nevladinih izvora (pod-kategorija 742200).

Tabela 5: Izvršenje kapitalnih transfera u 2015. i 2016., plan i revidirani plan u 2017. godini i

projekcija za razdoblje 2018-2020.;

Vrsta kapitalnih transfera	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan za 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Primljeni kapitalni transferi iz inozemstva	145.887	597.427	68.700	68.700	150.000	150.000	150.000
- Primljeni kapitalni transferi od ostalih razina vlasti	250.501	372.841	881.300	881.300	700.000	700.000	700.000
-Federacija BIH	99.508	265.372	681.300	681.300	500.000	500.000	500.000
-Županija Posavska	144.012	107.469	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Kapitalni transferi od nevladinih izvora	6.981	16.163	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Svega:	396.388	986.431	960.000	960.000	860.000	860.000	860.000

Iz priloženih podataka u tabeli 5., vidljivo je smanjenje ukupnih kapitalnih transfera koji se planiraju u proračunu za 2017. godinu i u revidiranom planu za 2017. godinu u odnosu na izvršenje za 2016. godinu. U nastupajućem trogodišnjem razdoblju očekujemo nastavak trenda smanjenja planiranih kapitalnih transfera, koji bi u svakoj godini trebao iznositi po 860.000 KM.

Kapitalni primici , u vrijednosnom smislu, predstavljaju najmanju kategoriju prihodovne strane DOP-a za razdoblje 2018-2020. godina. Ovdje se mogu prepoznati dvije pozicije i to: primici od prodaje stalnih sredstava (glavna grupa 811000) i primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama (glavna grupa 813000).

Tabela 6: Izvršenje kapitalnih primitaka u 2015. i 2016. godini, plan i revidirani plan za 2017. godinu,

te projekcije istih u razdoblju od 2018.-2020. godine;

Vrsta kapitalnog primitka	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Primici od prodaje stalnih sredstva (zemlje, vozila)	131.147	143.480	104.000	104.000	100.000	100.000	100.000
-Primici od povrata pozajmljivanja pojed. i neprof. organizacijama	10.500	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Svega:	141.647	148.480	109.000	109.000	109.000	109.000	109.000

U nastupajućem trogodišnjem razdoblju, za koje se planira DOP, planiraju se samo kapitalni primici od prodaje zemljišta i primici od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama, čiji je iznos na razini planova za 2017. godinu, odnosno za svaku godinu DOP- a planira se iznos od 109.000 KM.

U nastavku dajemo cjelovitu projekciju svih prihoda i primitaka u trogodišnjem razdoblju od 2018-2020. godina, sa podacima o izvršenju istih u 2015. 2016. godini, planom i revidiranim planom za 2017. godinu:

Vrsta prihoda i primitka	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan za 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Neizravni porezi	1.695.284	1.822.744	1.751.750	1.719.900	1.778.200	1.939.200	2.109.900
Izravni porezi	823.135	986.645	988.120	992.700	995.700	998.200	999.700
Neporezni prihodi	2.094.362	2.546.022	2.216.900	2.218.200	2.224.100	2.254.600	2.270.100
Tekući transferi	549.819	1.872.269	425.000	425.000	250.000	250.000	250.000
Kapitalni transferi	396.388	986.431	960.000	960.000	860.000	860.000	860.000
Kapitalni primici	141.647	153.480	109.000	109.000	109.000	109.000	109.000
Svega:	5.700.634	8.367.591	6.450.770	6.424.800	6.217.000	6.411.000	6.598.700

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda i primitaka mogu biti (I) odstupanje od predviđenog gospodarskog rasta, (II) nepredviđene promjene poreznih politika uvjetovane odsustvom stabilnih koeficijenata raspodjele neizravnih poreza ili nepredviđene promjene istih⁸, (III) makroekonomske pretpostavke, (IV) razvoj drugih događaja uvjetovanih promjenom razine duga, radom porezne administracije, vremenskim prilikama i drugo.

⁸ Odluka o carinskom terminalu („Službeni glasnik BiH“ broj: 11/16);

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom

U ovom poglavlju opisana je politika javnih rashoda i dat kratak pregled ključne problematike vezane za oblasti upravljanja resursima javnog sektora. Data je analiza strukture javnih rashoda po glavnim ekonomskim stavkama i trendovi kretanja tijekom proteklih nekoliko godina. Ova analiza je važan element procesa srednjoročnog planiranja proračuna jer daje kontekst i temelj za izradu planova proračunske potrošnje i gornjih granica rashoda. U skladu sa planiranim okvirom raspoloživih sredstava i prihvaćenom politikom javnih rashoda u ovom poglavlju date su preporuke o strukturi proračunske potrošnje za naredni trogodišnji period po glavnim ekonomskim stavkama. S tim u vezi, detaljno su razmotrene pojedine kategorije troškova, uključujući i plaće i naknade, materijalne troškove, transfere i kapitalnu potrošnju unutar proračuna. Ukupno planirani rashodi proračuna za 2017. godinu iznose 6.450.770 KM, pri čemu najveći udio pripada tekućim rashodima (plaće i naknade troškova zaposlenih, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, izdaci za kamate) koje sudjeluju sa 49,89 %, zatim tekućim transferima i drugim tekućim rashodima koji sudjeluju sa 24,75 %, kapitalnim transferima, čije učešće iznosi 3,80 %, izdaci za nabavu stalnih sredstava, koji sudjeluju sa 20,96 % i pričuva proračuna koja sudjeluje sa 0,60 %.

Tekući rashodi

U planu proračuna za 2017. godinu ukupni tekući rashodi, uvećani za izdatke za kamate, planirani su u iznosu od 3.218.270 KM. Revidiranim planom za 2017. godinu planira se smanjenje tekućih rashoda, koji bi trebali iznositi 3.115.020 KM. U projekcijama DOP-a za nastupajuće trogodišnje razdoblje, moguća su dva scenarija: Prvi, koji polazi od pretpostavke da će se tijekom 2017. godine usvojiti dva „nova“ zakona: Zakon o doprinosima i Zakon o porezu na dohodak, koji u rješenjima koja su predložena u nacrtu, ukidaju kategoriju „doprinosu poslodavca“, uz istovremeno manje povećanje ukupnih „doprinosu na teret uposlenika“, te ukidaju neoporezivi status djela naknada troškova zaposlenih (naknada za prijevoz na posao i sa posla, regresa za godišnji odmor, jubilarnih nagrada .. i toplog obroka preko 4,5 KM/ dan). Na taj način bi se cjelokupni iznosi naknada koje gube neoporezivi status i doprinosa poslodavca prevele u kategoriju „bruto plaća“. Na ovaj način, bi se značajno uvećao iznos bruto plaća (sa 1.355.000 KM na 1.650.000 KM), uz istovremeno gašenje kategorije doprinosi poslodavca i značajno smanjenje kategorije naknada troškova zaposlenih, i drugi scenariji, koji ne predviđa usvajanje spomenutih Zakona, o koji zadržava postojeća rješenja.

Mišljenja da je vjerojatniji ovaj prvi scenarij, te smo i projekcije ukupnih tekućih rashoda u nastupajućem trogodišnjem razdoblju planirali sukladno tom scenariju. Na taj način ukupni tekući rashodi u 2018. godini planiraju se u iznosu od 3.167.000 KM, u 2019. godini u iznosu od 3.105.000 KM i u 2020. godini u iznosu od 3.159.000 KM.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih rashoda⁹ koji se planiraju u razdoblju 2018.-2020., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2015. i 2016. godini, te planom i revidiranim planom za 2017. godinu:

Vrsta tekućeg rashoda	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan za 2017.	Projekcija a 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Bruto plaće	1.266.932	1.286.975	1.427.500	1.355.000	1.650.000	1.658.500	1.667.000
-Naknade troškova zaposlenih	278.034	546.457	365.750	270.000	225.000	120.000	120.000
-Doprinosi poslodavca	134.063	134.991	150.800	143.100	0	0	0

⁹ Projekcija tekućih rashoda za razdoblje 2018.-2020. godina sadrži i podatak o izdacima za kamate po kreditu za izgradnju vodovoda i kanalizacije na području Općine Orašje, čija je realizacija u tijeku.

-Materijal, SI i usluge	1.126.785	1.424.800	1.264.220	1.336.920	1.272.000	1.297.000	1.322.000
-Izdaci za kamate	5.743	3.336	10.000	10.000	20.000	30.000	50.000
Svega:	2.811.557	3.396.559	3.218.270	3.115.020	3.167.000	3.105.500	3.159.000

Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi u proračunu Općine Orašje planiraju se kao: (I) tekući transferi drugim razinama vlasti, (II) tekući transferi pojedincima, (III) tekući transferi neprofitnim organizacijama, (IV) subvencije javnim poduzećima, (V) subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima (VI) drugi tekući rashodi. U proračunu za 2017. godinu za tekuće transfere i druge tekuće rashode planiran je ukupan iznos od 1.596.800 KM. Prema dostavljenim popunjenim Instrukcijama 1., resorne Službe su u nastupajućem trogodišnjem periodu predložile, a Služba za financije prihvatila i u DOP ugradila projekcije ukupnih tekućih transfera i drugih tekućih rashoda, koje bi u razdoblju 2018.-2020. godina trebale iznositi 1.596.800 KM za svaku godinu trajanja DOP-a.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz tekućih transfera koji se planiraju u razdoblju 2018.-2020. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2015. i 2016. godini, planu i revidiranom planu tek. transfera u 2017.;

Vrsta tekućeg transfera i drugih tekućih rashoda	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Tek. transferi dr. razinama vlasti	546.477	580.263	587.500	587.500	587.500	587.500	587.500
-Tek. transferi pojedincima	249.686	241.723	268.800	268.800	268.800	268.800	268.800
-Tek. transferi neprofitnim organizacijama	299.313	298.806	297.500	297.500	297.500	297.500	297.500
-Subvencije javnim poduzećima	66.000	66.000	73.500	73.500	73.500	73.500	73.500
-Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	125.592	60.907	145.000	145.000	145.000	145.000	145.000
-Drugi tekući rashodi	217.716	270.518	224.500	224.500	224.500	224.500	224.500
Svega:	1.504.784	1.518.217	1.596.800	1.596.800	1.596.800	1.596.800	1.596.800

Kapitalni transferi

U Dokumentu okvirnog proračuna za razdoblje 2018.-2020. godina kapitalni transferi su planirani kao: (I) kapitalni transferi drugim razinama vlasti i fondovima, (II) kapitalni transferi pojedincima, (III) kapitalni transferi neprofitnim organizacijama. U proračunu za 2017. godini ukupni kapitalni transferi planirani su u iznosu od 245.500 KM. Na bazi popunjenih zahtjeva za sredstvima u nastupajućem trogodišnjem razdoblju, koje su dostavile resorne Službe, ukupan proračunski zahtjev za kapitalnim transferima u nastupajućem trogodišnjem razdoblju planira se u iznosu od po 150.000 KM godišnje.

U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih transfera koji se projiciraju u razdoblju od 2018-2020., sa podacima o izvršenju u 2015. i 2016, te planom i revidiranim planom za 2017. godini:

Vrsta kapitalnog transfera	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.

-Kapitalni transfer drugim razinama vlasti i fondovima	5.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
-Kap. transfer pojedincima	299.149	1.655.766	190.000	190.000	100.000	100.000	100.000
-Kapitalni transferi neprof. organizacijama	47.587	48.654	45.500	45.500	40.000	40.000	40.000
Svega:	351.736	1.714.420	245.500	245.500	150.000	150.000	150.000

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava

Kapitalni izdaci – Nabava stalnih sredstava planom proračuna za 2017. godinu planirani su kao: (I) nabava građevina, (II) nabava opreme, (III) nabava stalnih sredstava u obliku prava, i (IV) rekonstrukcija i investiciono održavanje. Za ove namjene je u 2017. godini planiran iznos od 1.352.200 KM (revidirana procjena u iznosu od 1.422.200 KM). Prema pristiglim zahtjevima korisnika proračuna (popunjene Instrukcije 1.) Služba za financije Općine Orašje u prijedlogu DOP-a, za nabavu, izgradnju i rekonstrukciju stalnih sredstava u 2018. godini planira iznos od 1.255.000 KM, u 2019. godini iznos od 1.430.000 KM, i u 2020. godini iznos od 1.505.000 KM. U nastavku dajemo cjeloviti prikaz kapitalnih izdataka koji se projiciraju u razdoblju 2018.-2020., sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2015. i 2016., te planom i revidiranim planom u 2017.

Vrsta kapitalnog izdatka	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Nabava građevina	500.869	970.024	772.500	822.500	700.000	750.000	800.000
-Nabava opreme	72.330	59.968	136.000	136.000	75.000	75.000	100.000
-Nabava stalnih sred. u obliku prava	25.624	39.106	195.200	165.200	175.000	200.000	200.000
-Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	241.520	561.218	243.500	293.500	300.000	400.000	400.000
-Pozajmljivanja pojedincima i neprof. org.	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Svega:	845.343	1.635.316	1.352.200	1.422.200	1.255.000	1.430.000	1.505.000

Pričuva proračuna

U DOP-u Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina projicirana je do iznosa od 38.000 KM za svaku godinu za koju se radi projekcija, i u osnovi predstavlja „rezerviranja“ za hitne i nepredviđene izdatke koji mogu nastati tijekom proračunske godine i dijeli se na pričuva Općinskog načelnika u iznosu od 28.000 KM godišnje i pričuva Civilne zaštite, u iznosu od 10.000 KM godišnje. U narednoj tabeli prikazati ćemo ukupne rashode i izdatke proračuna Općine Orašje za razdoblje 2018.-2020. godina, sa usporednim podacima o izvršenju istih u 2015. i 2016., te plan i revidirani plan rashoda i izdataka u 2017. godini:

Vrsta rashoda i izdataka	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
-Tekući rashodi	2.811.557	3.396.559	3.218.270	3.115.020	3.167.000	3.105.500	3.159.000
-Tekući transferi	1.504.784	1.518.217	1.596.800	1.596.800	1.596.800	1.596.800	1.596.800
-Kap. transferi	351.736	1.714.420	245.500	245.500	150.000	150.000	150.000

-Kapitalni izdaci	845.343	1.635.316	1.352.200	1.422.200	1.255.000	1.430.000	1.505.000
-Pričuva proračuna	36.010	48.710	38.000	38.000	38.000	38.000	38.000
Svega:	5.549.430	8.313.222	6.450.770	6.417.520	6.206.800	6.320.300	6.448.800

Na kraju dolazimo do finansijskog rezultata koji se projicira ostvariti u razdoblju 2018.-2020., sa pokazateljima o ostvarenom finansijskom rezultatu u 2015. i 2016. godini i planiranim i revidiranim finansijskim rezultatom u tekućoj 2017. godini:

Prihod/ Rashod/ Financijski rezultat	Izvršenje 2015.	Izvršenje 2016.	Plan 2017.	Revidirani plan 2017.	Projekcija 2018.	Projekcija 2019.	Projekcija 2020.
Prihodi i primici	5.700.634	8.367.591	6.450.770	6.424.800	6.217.000	6.411.000	6.598.700
Rashodi i izdaci	5.549.430	8.313.222	6.450.770	6.417.520	6.206.800	6.320.300	6.448.800
Suficit/ (deficit) ¹⁰	151.204	54.369	0	7.280	10.200	90.700	149.900

Iz tabele koja prikazuje ukupno planirane prihode i rashode, te krajnji finansijski rezultat koji se planira u nastupajućem trogodišnjem razdoblju, vidljiva je da namjera predlagača da se ostvari suficit-višk prihoda nad rashodima, što je izravna posljedica, s jedne strane, primjene fiskalnog pravila iz članka 43. Zakona o proračunima u F BiH, i s druge strane, **obveza saniranja akumuliranog deficita iz ranijih proračunskih godina.**

Poglavlje 5: Proračunski prioriteti

Proračun je glavni instrument za provođenje politika Općinskog načelnika. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi provode u programe, aktivnosti i usluge koje ispunjavaju gospodarske i socijalne potrebe lokalne zajednice. Najvažniji strateški ciljevi Općine Orašje definirani su u Integriranoj strategiji razvoja Općine Orašje za razdoblje 2012.-2020. godina, sa operativnim ciljevima i programima koji imaju zadatak potpomoći u realizaciji svakog od postavljenih ciljeva. Suočeni sa zahtjevima proračunskih korisnika koji nadilaze raspoloživa sredstva, Općinski načelnik mora donijeti odluku o prioritetskim projektima koji mogu realizirati u skladu sa raspoloživim sredstvima, među kojima posebno ističemo:

1. Sustav vodoopskrbe i odvodnje na području Općine Orašje,
2. Dovršetak školsko-športske dvorane Orašja,
3. Infrastruktura u Poduzetničkoj zoni „Dusine“,
4. Izgradnja, rekonstrukcija i investicijsko održavanje prometne infrastrukture,
5. Izgradnja, rekonstrukcija i održavanje kanalske mreže,
6. Unapređenje malog i srednjeg poduzetništva i obrta,
7. Saniranje i ublažavanje posljedica šteta nastalih prirodnom nesrećom 2014., i
8. Unapređenje poljoprivredne proizvodnje putem mjera poticanja i subvencioniranja, te kroz projekt izgradnje hladnjače za voće i povrće i distributivnog centra i njegovog stavljanja u funkciju.

U skladu sa člankom 18. Zakona o proračunima u Federaciji BiH nakon usvajanja od strane Općinskog načelnika, ovaj dokument će biti objavljen na web stranici Općine Orašje.

¹⁰ Ukupan deficit koji se treba pokriti u razdoblju 2017.-2020. godina iznosi 253.295 KM.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

ŽUPANIJA POSAVSKA

OPĆINA ORAŠJE

Općinski načelnik

Broj: 01-14-738/17

Orašje, 30.06.2017.godine

Općinski načelnik

Stanko Vincetić